

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

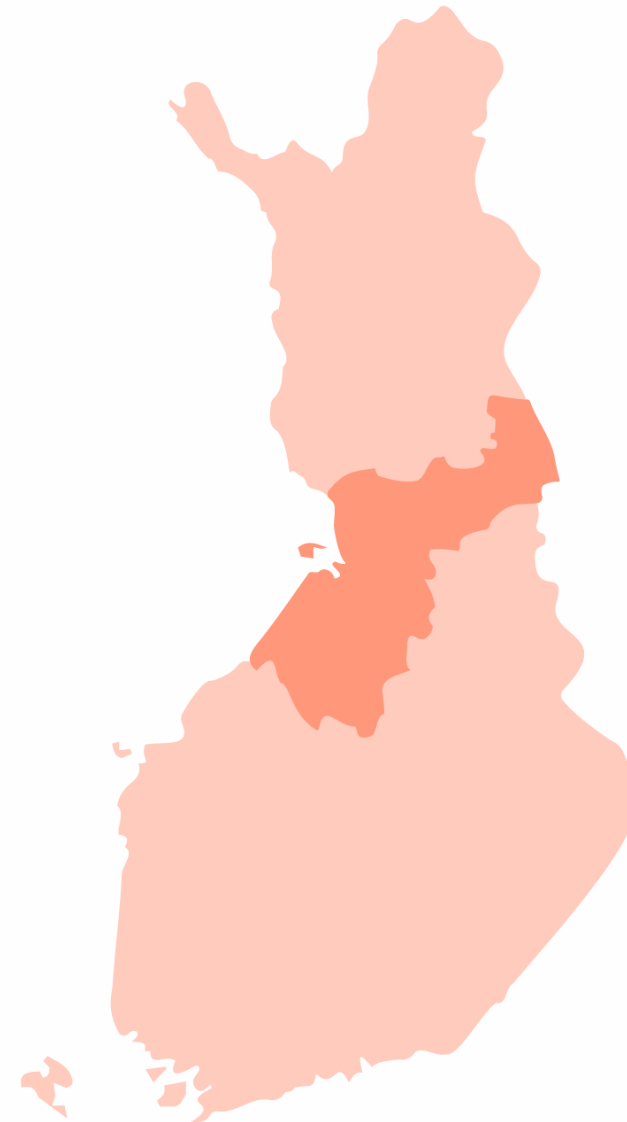

Pohjois- Pohjanmaan hyvinvointialue

Hyvinvointi, terveys ja
turvallisuus – yhdessä tehden

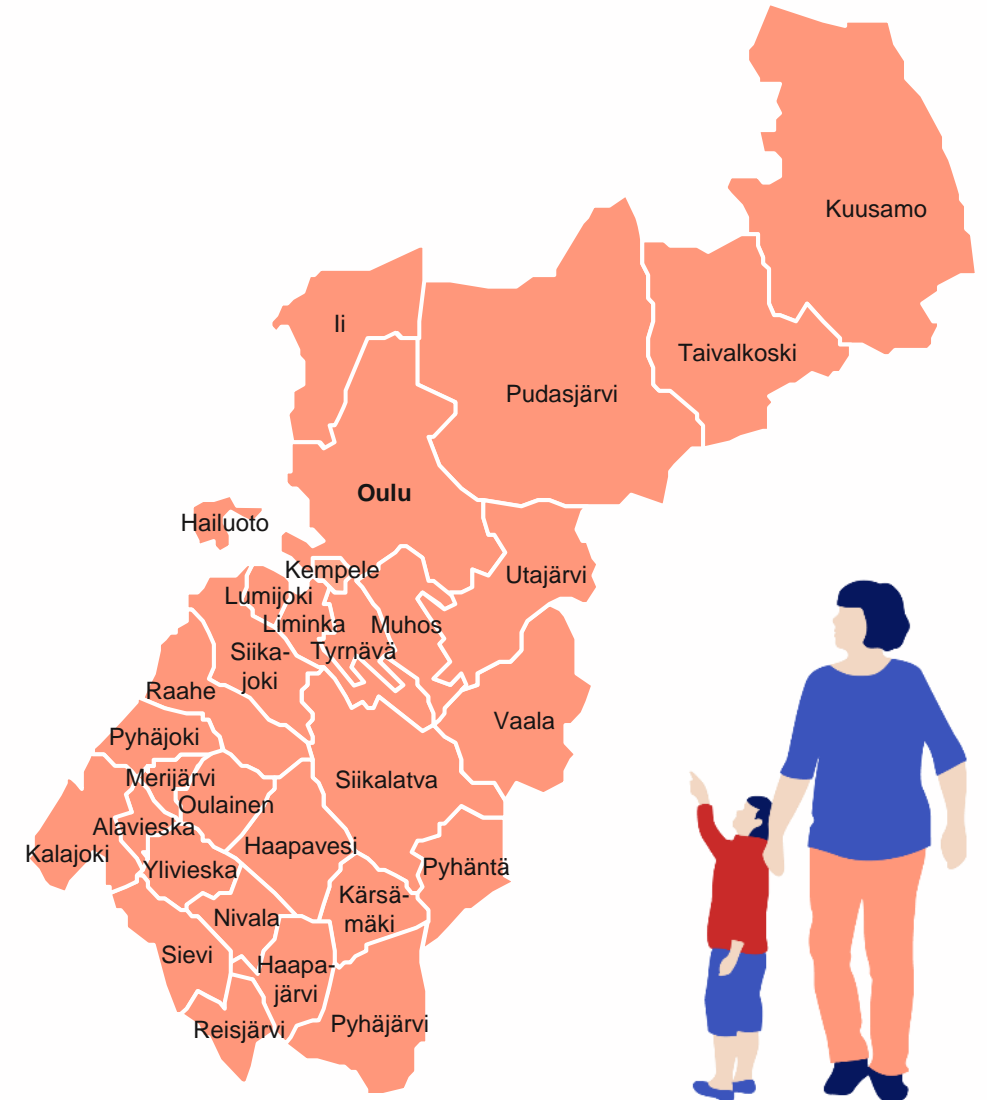
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde

- Hyvinvointialue järjestää perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon sekä pelastustoimen palvelut Pohjois-Pohjanmaalla. Pohde aloitti toimintansa 1.1.2023.
- Pohde on yksi Suomen laajimmista hyvinvointialueista. Pohde vastaa 416 000 asukkaan hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta Pohjois-Pohjanmaalla.
- Rakentaa maailman älykkäintä sairaalaa palvelemaan alueen asukkaita ja koko Pohjois-Suomea.
- Töissä lähes 18 000 ammattilaista. Haluaa vaalia päivittäin myös heidän hyvinvointiaan ja osaamistaan.
- Kehittää sosiaali- ja terveyskeskusten palveluja monipuolisemmiksi. Vahvistaa ennalta ehkäiseviä palveluja sekä kotiin annettavia palveluja. Lisäksi hyödyntää uusia teknologioita ja digitaalisia palveluja laajemmin. Muutokset eivät tapahdu hetkessä vaan tulevien vuosien aikana.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on yksi Suomen 21:stä hyvinvointialueesta. Painopiste on peruspalveluissa ja varhaisessa ongelmien ehkäisyssä.
- Pohteella painotetaan osallisuutta, varhaista tukea ja omaehtoista terveyden ja hyvinvoinnin parantamista.
- Alue muodostuu 30:stä kunnasta
 - Alaveska, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Ii, Kalajoki, Kempele, Kuusamo, Kärsämäki, Liminka, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulu, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raabe, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala ja Ylivieska

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde

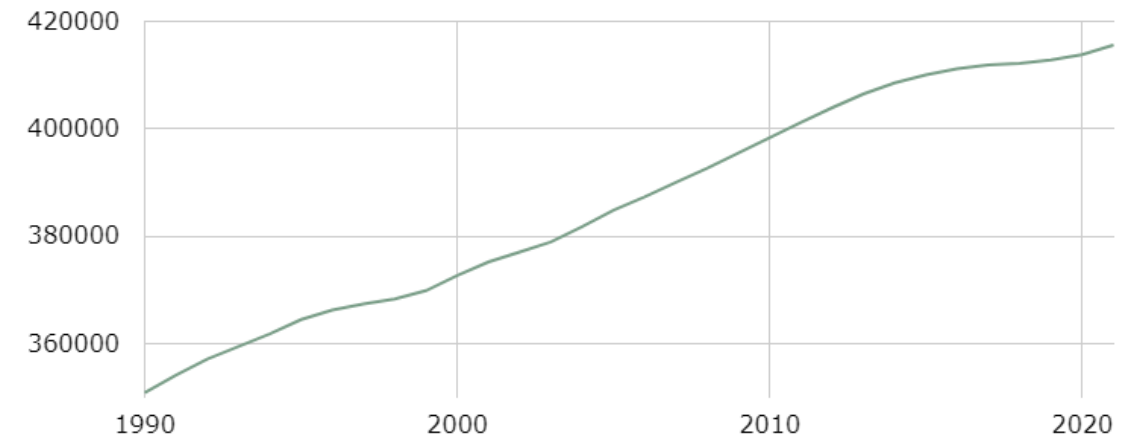
- Palvelee noin 415 000 asukasta
- Henkilöstöä noin 18 000
- Budjetti vuonna 2024 noin 2,1 miljardia euroa, josta valtionrahoitus 1,8 miljardia
- Yhdisti alueen 19 sote-organisaatiota ja kaksi pelastuslaitosta
- Hyvinvointialueen luottamushenkilötoimielimiä ovat esimerkiksi aluevaltuusto ja aluehallitus.
- Alueella koko Pohjois-Suomea palveleva yliopistosairaala OYS

Toimintaympäristö ja palvelutarpeet

- Pohjois-Pohjanmaalla palveluja tarvitaan, saadaan ja tarjotaan vaihtelevin tavoin.
- Pohjois-Pohjanmaalla on sekä harvaan että tiheään asuttuja alueita.
- Hyvinvoinnissa ja turvallisuusriskeissä on eroja.
- Väestö on tällä hetkellä nuori, mutta väestön ikärakenne muuttuu hyvinvointialueista nopeimmin.
- Samaan aikaan syntyvyys laskee ja huoltosuhde muuttuu.
- Vuonna 2022 Pohjois-Pohjanmaalla asui yli 416 000 asukasta. Se on vajaa 1 000 asukasta enemmän kuin vuoden 2021 lopussa.

Pohjois-Pohjanmaan asukasluvun kehitys

Lähde: Pohjois-Pohjanmaan liitto,
<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/ennakointi-ja-tilastotieto/vaesto/>

Toimintaympäristön haasteet ja mahdollisuudet

- Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön riittävyyden turvaaminen
- Työttömyyden, syrjäyttävien rakenteiden ja köyhyyden aiheuttamien ongelmien syiden ja seurausten tunnistaminen ja vaikuttavien toimenpiteiden rakentaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Yhteen sovitettun johtamisen, toiminnan ja toimintakulttuurin takaaminen ja yhdenvertaisuuden varmistaminen
- Laskennallinen, pääosin palvelutarpeisiin pohjautuva rahoitus, jota ohjataan kansallisesti
- Digitalisaation ja sähköisten palveluiden mahdollisuuksien hyödyntäminen
- Lainsäädännön muutosten vaikutukset

Toimintaympäristön haasteet ja palvelutarpeet

- Lasten, nuorten ja perheiden lisääntynyt pahoinvointi ja korkea mielenterveyspalveluiden tarve
- Koronaan liittyvän hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan purkaminen
- Monialaista tukea ja yhteen sovitettuja palveluja tarvitsevien asukkaiden palveluiden koordinointi
- Asukkaiden moninaisuuden ja haavoittuvassa asemassa olevien tarpeiden huomiointi

Henkilöstömäärä

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö

Yhteensä noin 16 000

Hallinto- ja tukihenkilöstö

Yhteensä noin 1000

Pelastuslaitoksen henkilöstö

Päätoimiset noin 365

Sopimushenkilöstö yhteensä noin 1200,
josta hälytysosastot noin 810, nuoriso-
osastot noin 250, naisosastot noin 100 ja
tukiosastot noin 50

Henkilöstö

- Henkilöstön lukumäärä vuoden 2023 lopussa oli 17 902.
- Hoitohenkilöstön osuus on 61 %.
- Henkilöstöstä naisia on 83,3 % ja miehiä 16,7 %.
- Henkilöstön keski-ikä on 44,5 vuotta.
- Eri nimikkeitä on 545.
- Yleisin nimike on sairaanhoitaja: heitä Pohteella työskentelee noin 4 320.

Rahoitus

- Hyvinvointialueen väestöennuste vuodelle 2023 on 416 325 asukasta. Budjetti vuonna 2024 noin 2,1 miljardia euroa, josta valtionrahoitus 1,8 miljardia
- Lisäksi rahoitusta kohdentuu asukasperusteisesti (noin 13 prosenttia) sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen mukaisesti (1 prosentti).

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia

- Strategia asettaa toimintaa ja taloutta ohjaavia tavoitteita. Ensivaiheessa tavoitteeton määritely vuosille 2023–2025.
- Tavoitteena on Pohjois-Pohjanmaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden parantuminen sekä palvelutarpeiden väheneminen. Lähtökohta sujuvalle arjelle on ennaltaehkäisy, omatoiminen riskeihin varautuminen ja toimivat lähipalvelut.
- Strategiassa on huomioitu henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi. Yhteistyö kuntien, yritysten, järjestöjen sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa takaa, että asiakas saa tarvitsemansa palvelut sujuvasti ja oikeaan aikaan.
- Hyvinvointialueen yliopistosairaala on edelläkävijä uusien innovatiivisten teknologioiden ja toimintamallien kokeilemisessä sekä niiden hyödyntämisessä.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia

PALVELULUPAUS

Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus
– yhdessä tehden

ARVOT – HYVINVOINTIALUEEN TÄHDET

Näemme **ihmisen**

Kohtaamme **ammattitaidolla**

Edelläkävijänä **vaikuttavuudessa**

PAINOPISTEET JA STRATEGISET PERIAATTEET

Ihmistä varten

1. Osallisuus, varhainen tuki sekä omaehtoinen terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen painottuvat.
2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä monin eri tavoin.
3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu.

Parhaat osaajat

7. Henkilöstö osallistuu ja kehittää vaikuttavaa toimintaa.
8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja.
9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä.

Vaikuttavasti yhdessä

4. Ennaltaehkäisevät ja perustason palvelut vahvistuvat.
5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.
6. Kustannuskehitys vastaa rahoitusta.

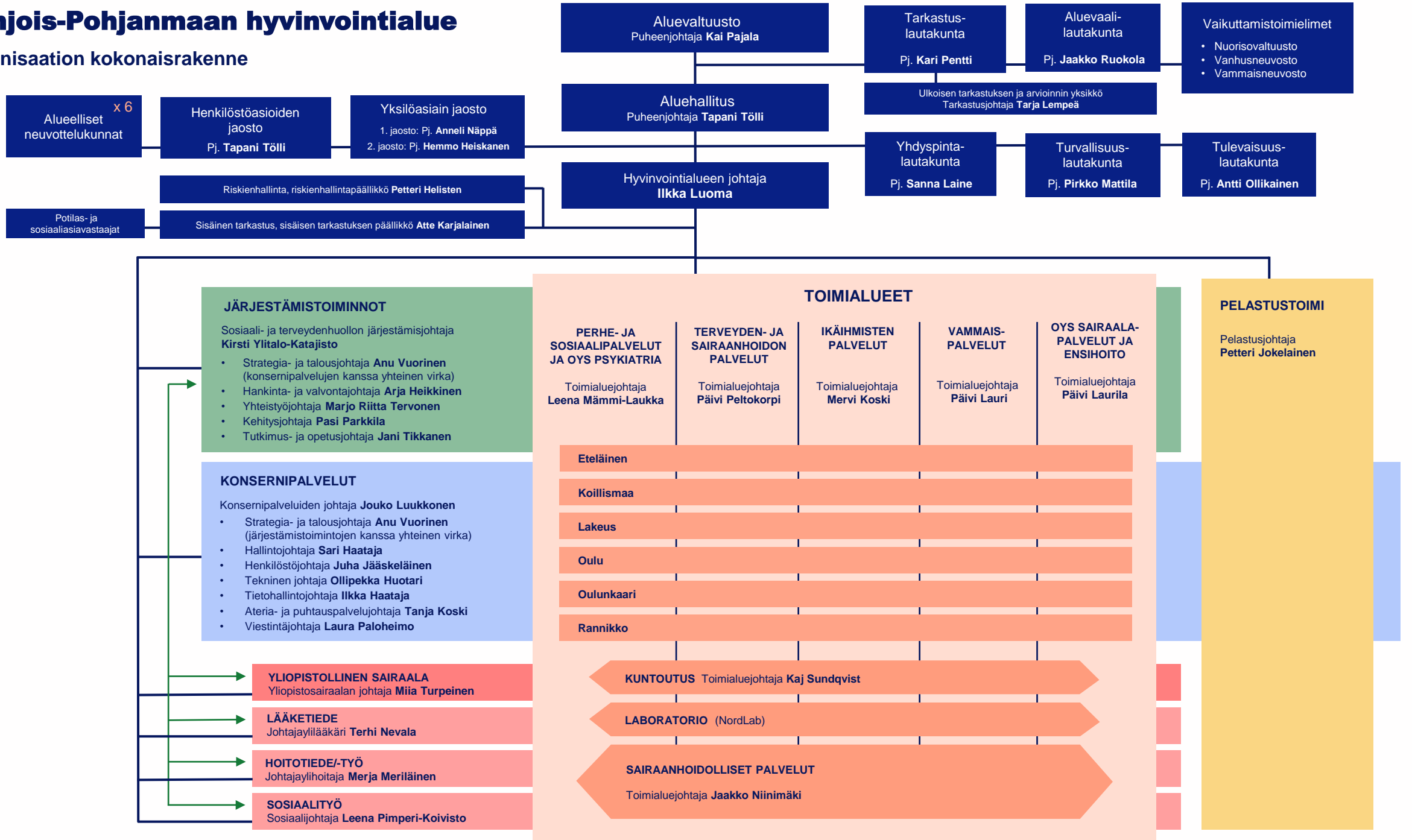
Rohkeasti uutta

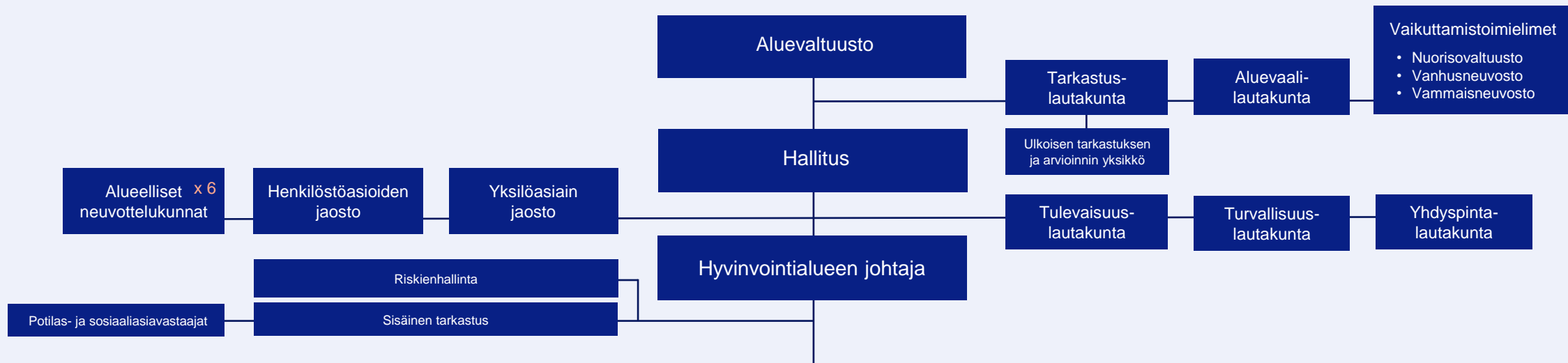

10. Johtamis- ja toimintamallit uudistuvat.
11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat kohti vaikuttavia toimintamalleja.
12. Uudistaminen kuuluu kaikille.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Organisaation kokonaisrakenne

Päätöksenteko

Hyvinvointialueen luottamushenkilötoimielimiä ovat aluevaltuusto, aluehallitus, hallituksen jaostot, tarkastuslautakunta, turvallisuuslautakunta, tulevaisuuslautakunta, yhdyspintalautakunta ja aluevaalilautakunta. Lisäksi hyvinvointialueella on lakisääteisiä tutkimustoimikuntia ja vaikuttamistoimielimiä. Toimielinten pöytäkirjat ja esityslistat ovat julkisia.

Aluevaltuusto

- Aluevaltuusto käyttää ylintä päätösvaltaa hyvinvointialueella.
- Valtuusto vahvistaa
 - Hallintosäännön, joka ohjaa viranhaltijoiden työtä (se määrittelee esimerkiksi päätöksentekijät, lautakuntien tehtävät, toimivallat ja vastuut, talousasiat ja niiden valvonnan)
 - hyvinvointialueen strategian, joka määrittelee toiminnan tavoitteet ja ohjaa palveluiden järjestämistä.
- Aluevaltuuston 79 valtuutettua on valittu aluevaaleilla 23.1.2022.
Seuraavat aluevaalit ovat sunnuntaina 13.4.2025.
- Aluevaltuuston puheenjohtaja on Kai Pajala.

Tarkastuslautakunta

- Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestämistä varten.
- Tarkastuslautakunnassa on 9 jäsentä.

Aluehallitus

- Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.
- Hallituksessa on 13 jäsentä. Aluevaltuusto on nimennyt jäsenet valtuustoryhmien ja poliittisten piirijärjestöjen neuvotteluiden perusteella.
- Hallituksen puheenjohtaja on Tapani Tölli.

Henkilöstöjaosto linjaa henkilöstöasioita

- Puheenjohtajana toimii aluehallituksen puheenjohtaja.
- Henkilöstöjaosto
 - päättää hyvinvointialueelle kuuluvasta virka- ja työehtosopimuksen soveltamisesta
 - linjaa johtavien viranhaltijoiden palkat
 - valmistelee muita aluehallituksen sille määräämiä henkilöstöasioita.

Yksilöasioiden jaosto tekee asiakasta koskevia päätöksiä

- Aluevaltuusto valitsee jaoston jäsenet. Puheenjohtajan tulee olla aluehallituksen varsinainen jäsen.
- Hyvinvointialueella on kaksi yksilöasioiden jaostoa.
 - Jaosto 1 käsittelee vammaisten ja ikäihmisten palveluja koskevia asioita.
 - Jaosto 2 käsittelee perhe- ja sosiaalipalveluja (mukaan lukien asiakasmaksut ja toimeentulotuki).

Yksilöasioiden jaostot

- tekevät asiakasta koskevat päätökset sosiaali- ja terveydenhuollossa, jos viranomaisella tai viranhaltijalla ei ole oikeutta tehdä päätöstä hallintosäännön tai lain perusteella
- käsittelevät ja päättävät viranhaltijoiden päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset, jotka koskevat asiakaskohtaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja
- raportoivat aluehallitukselle palvelujärjestelmään liittyvät kehittämiskohteet.

Lautakunnat seuraavat ja ohjaavat tehtäväalan toimintaa

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on viisi lautakuntaa: aluevaali-, tarkastus-, tulevaisuus-, turvallisuus- sekä yhdyspintalautakunta. Aluevaali- ja tarkastuslautakunnat ovat lakisääteisiä. Aluevaltuusto nimeää lautakuntien jäsenet puolueiden ehdotusten pohjalta.
- Lautakunnat
 - seuraavat ja ohjaavat hyvinvointialuestrategian toteuttamista
 - huolehtivat, että palvelut on järjestetty niin, että ne vastaavat asukkaiden tarpeita
 - käsittelevät tehtäväalaansa kuuluvia aloitteita ja valmistelevat aluehallituksen ja aluevaltuuston päätettäväksi tulevia asioita, jotka edellyttävät poliittista harkintaa asian valmisteluvaiheessa

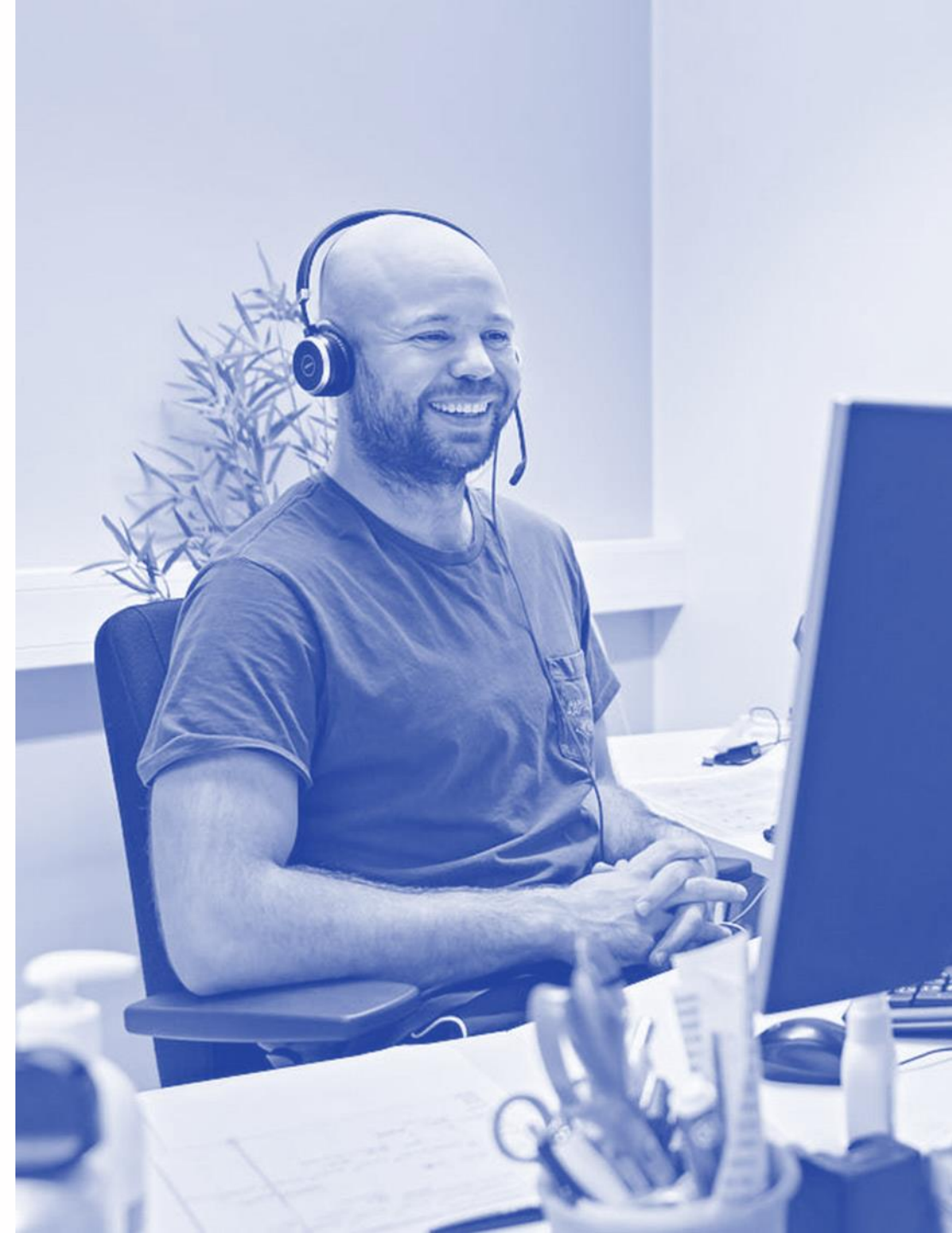
Tulevaisuuslautakunta

- Tulevaisuuslautakunta esimerkiksi
 - ohjaa tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja osaamistoimintaa sekä hyväksyy niihin liittyvät yhteistyösopimukset
 - päättää sosiaali- ja terveydenhuollon yhtenäisistä palvelukriteereistä, harkinnanvaraisista asiakasmaksuista ja palveluseteliarvoista aluevaltuuston hyväksymän järjestämissuunnitelman mukaisesti
 - arvioi järjestämisen ja palvelutuotannon toimintaa sekä voimavarojen hyödyntämistä ja kehittämistä
 - valmistelee esityksiä aluehallitukselle ja aluevaltuustolle esimerkiksi hyvinvointialueen strategiasta.
- Tulevaisuuslautakunnassa on 13 jäsentä.

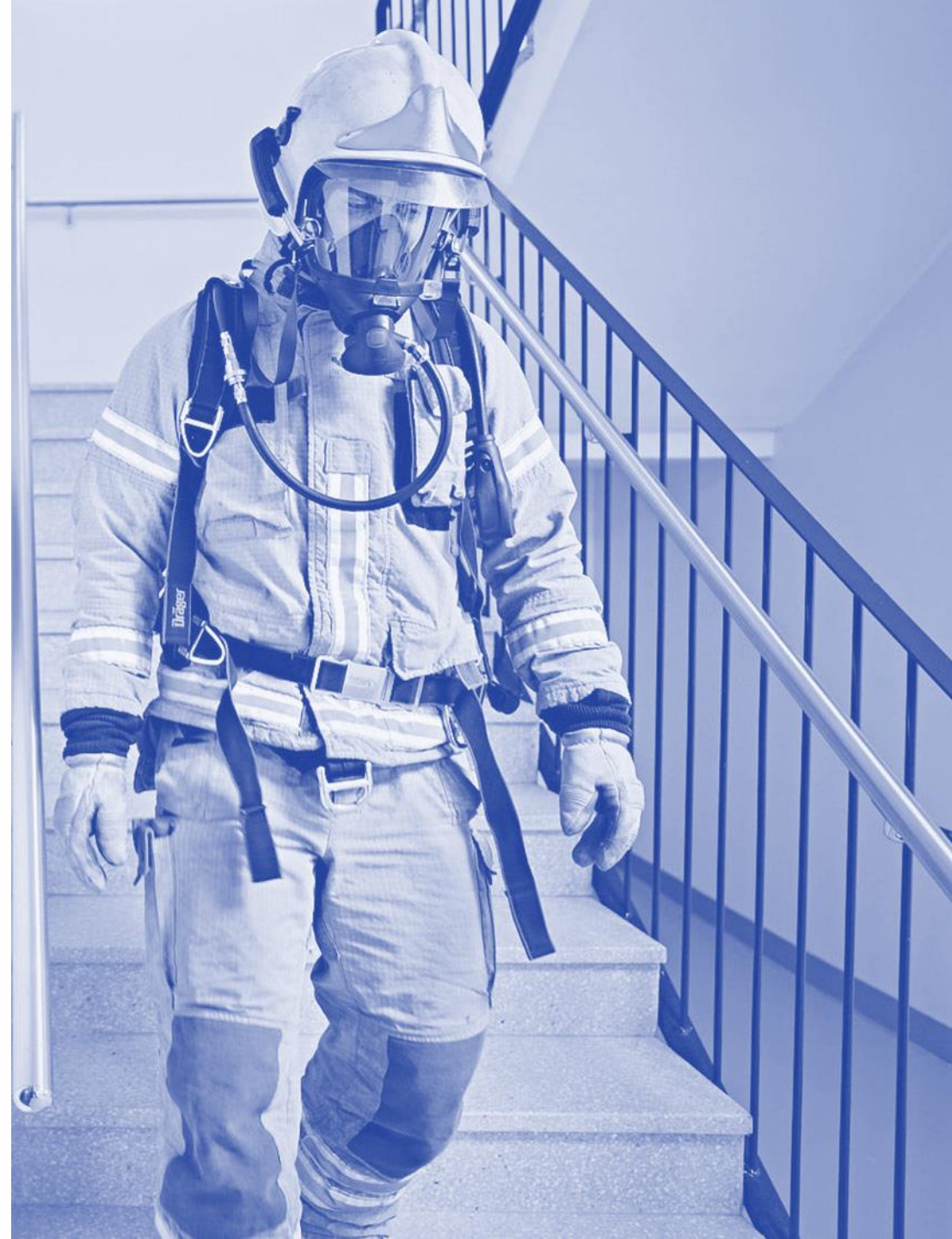
Yhdyspintalautakunta

- Yhdyspintalautakunta edistää hyvinvointialueen ja kuntien, järjestöjen sekä muiden sidosryhmien yhteistyötä.
- Yhdyspintalautakunta esimerkiksi
 - edistää asukkaan osallisuus ja vaikuttamismahdollisuuksia
 - valmistelee aluehallituksen ja aluevaltuuston päätettäväksi tulevia asioita, esimerkiksi hyvinvointikertomuksen
 - päättää myönnettävien avustusten periaatteista ja jakamisesta.
- Yhdyspintalautakunnassa on 13 jäsentä ja se kokoontuu noin kerran kuussa. Vaikuttamistoimielimet eli vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto nimeävät kukin yhden edustajan järjestöyhteistyön asioista päättävään yhdyspintalautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Turvallisuuslautakunta

- Turvallisuuslautakunta esimerkiksi seuraa ja arvioi
 - pelastuspalveluiden lainmukaisuutta, vaikuttavuutta ja palvelutason toteutumista
 - turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamista alueellamme
- Turvallisuuslautakunta tekee esitykset aluehallitukselle ja aluevaltuustolle, esimerkiksi
 - varautumisen ja valmiussuunnitelman toteuttamisesta
 - kokonaisturvallisuuden käytännön toteutuksesta
 - pelastustoimen palvelutasopäätöksestä ([linkki](#))
- Turvallisuuslautakunnassa on 13 jäsentä.

Alueelliset neuvottelukunnat

- Alueelliset neuvottelukunnat edustavat kyseisellä alueella asuvia asukkaita.
- Neuvottelukunnissa on vähintään yksi jäsen neuvottelukunnan alueen jokaisen kunnan alueelta.
- Alueellisia neuvottelukuntia on kuusi: Koillismaa, Lakeus, Oulu, Oulun Eteläinen, Oulunkaari ja Rannikko. Katso karttakuva [Sote-palvelut kuudella alueella](#).
- Neuvottelukunnat esimerkiksi
 - seuraavat ja arvioivat hyvinvointialueen alueellisia palveluja
 - edistävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä asukaslähtöisyyttä palvelujen järjestämisessä
 - tekevät alueellisia palveluja koskevia aloitteita aluehallitukselle.

Vaikuttamistoimielimet

- Alueen asukkaiden näkemysten kuuleminen on tärkeää. Silloin päätökset perustuvat erilaisten näkökulmien huomiointiin.
- Vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.
- Vaikuttamistoimielimet
 - ovat nuorten, iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden kuulemiskanavia
 - edistävät demokratiaa
 - edistävät myös niiden asukkaiden kuulemista, jotka kokevat tulevansa heikosti kuulluksi
 - osallistuvat hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan.

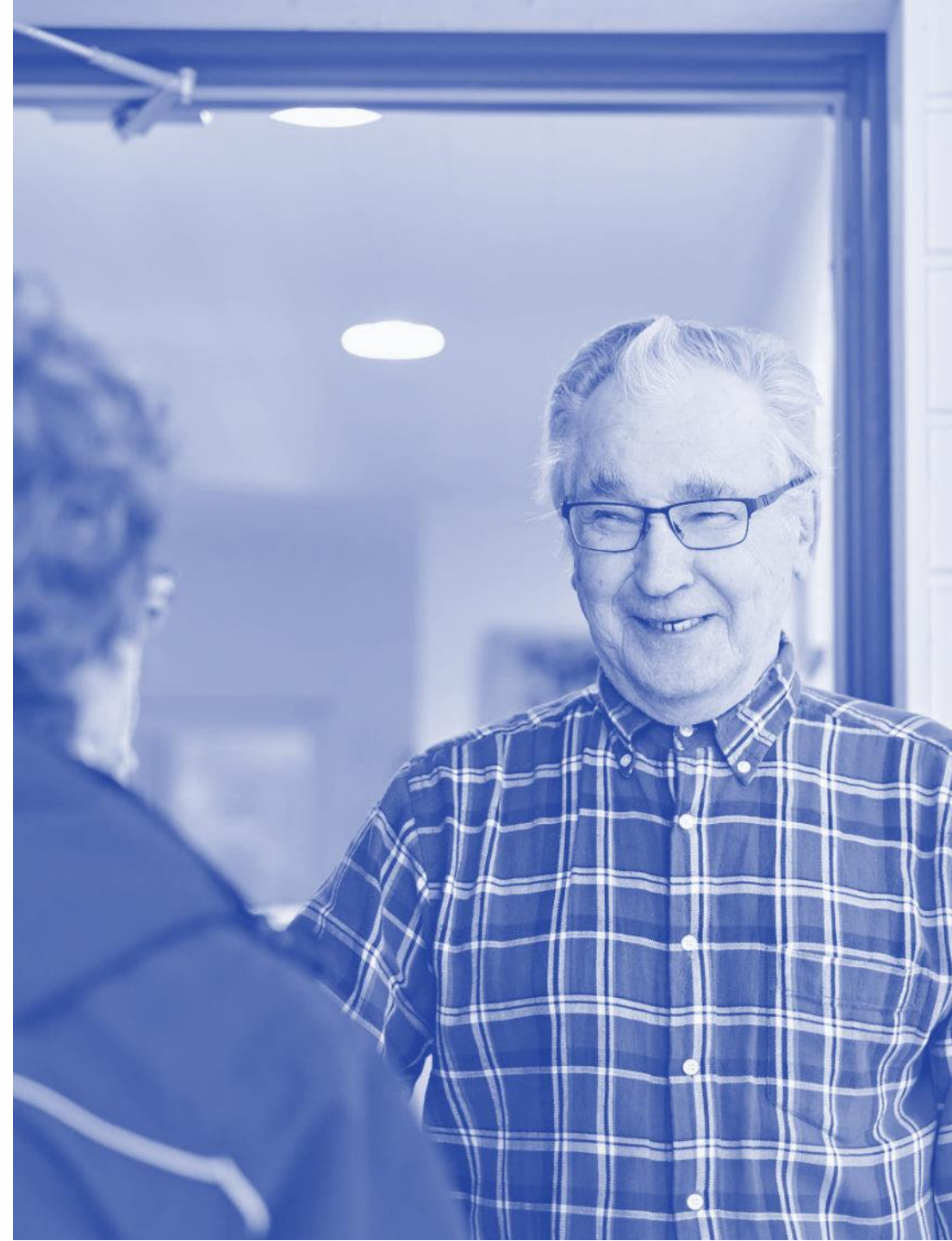
Nuorisovaltuusto tuo nuorten äänen kuuluviin

- Pohjois-Pohjamaan liiton nuorisovaltuusto ja hyvinvointialueen nuorisovaltuusto yhdistyvät 1.1.2023.
- Nuorisovaltuustossa on jäsen jokaisesta kunnasta ja aluehallituksen edustaja. Se toimii valtuustokauden ajan.
- Nuorisovaltuusto
 - toimii nuorten äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa nuoriin nyt ja tulevaisuudessa
 - tekee yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa
 - mahdollistaa sen, että nuoret saavat kokemusta luottamushenkilönä toimimisesta ja päätöksenteon toimintatavoista
 - nimeää edustajansa aluevaltuustoon, yhdyspintalautakuntaan, tulevaisuuslautakuntaan ja turvallisuuslautakuntaan.

Vanhusneuvosto edistää ikäihmisten osallisuutta

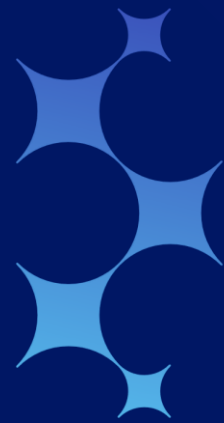
- Vanhusneuvostossa on jäsen jokaisesta kunnasta ja aluehallituksen edustaja. Se toimii valtuustokauden ajan.
- Kuntien vanhusneuvostot ovat valinneet jäsenet hyvinvointialueen vanhusneuvostoon niin, että tasa-arvolaki toteutuu.
- Vanhusneuvosto
 - toimii vanhusten äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa vanhusväestöön nyt ja tulevaisuudessa
 - tekee aloitteita aluehallitukselle
 - valitsee edustajansa yhdyspintalautakuntaan.

Vammaisneuvosto edistää vammaisten osallisuutta

- Vammaisneuvostossa on jäsen jokaisesta kunnasta ja aluehallituksen edustaja. Se toimii valtuustokauden ajan.
- Kuntien vammaisneuvostot ovat valinneet jäsenet hyvinvointialueen vammaisneuvostoon niin, että tasa-arvolaki toteutuu.
- Vammaisneuvosto
 - toimii vammaisten äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa vammaisiin henkilöihin nyt ja tulevaisuudessa
 - tekee aloitteita aluehallitukselle
 - valitsee edustajansa yhdyspintalautakuntaan.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue